CRONFA GYMUNEDOL
COMMUNITY FUND

Fframwaith nodau

Cyflwyno ein fframwaith nodau

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys ein fframwaith nodau llawn, gyda'r ystod o ganlyniadau cymunedol rydym yn disgwyl i brosiectau gyfrannu tuag atynt. Mae rhai o'r geiriau a ddefnyddir ychydig yn fwy cymhleth, i'n helpu i ddisgrifio'r canlyniadau yn fwy penodol. Mae diffiniadau ar ddiwedd y ddogfen i helpu eu deall.

Dau ddiffiniad allweddol yw:

Cymuned: grŵp o bobl sy'n gysylltiedig trwy hunaniaeth gyffredin, a allai ddod o ddiddordeb neu brofiad cyffredin, e.e. byw yn yr un lle neu ddod o gefndir tebyg.

Pobl: unigolion, gan gynnwys buddiolwyr prosiectau a phobl sy'n gweithio i sefydliadau cymunedol. Rydym yn meddwl am bobl o bob cefndir.

Mae tegwch (trin pobl yn ôl eu hanghenion) yn bwysig ar draws y fframwaith, yn hytrach na chael set o ganlyniadau ar wahân. Mae bod yn amgylcheddol gynaliadwy yn berthnasol i'n holl ariannu, nid nod yr amgylchedd yn unig.

Mae'r tudalennau canlynol yn dangos y fframwaith cyffredinol yn gyntaf, ac yna sut mae'r canlyniadau'n gorgyffwrdd ar draws y nodau - gyda rhai canlyniadau'n berthnasol i fwy nag un genhadaeth.

Delwedd clawr blaen: Eco Rangers, grŵp amgylcheddol a chasglu sbwriel gwirfoddol yng Ngogledd Iwerddon.

Nod	I bwy?	Canlyniadau cyffredinol
Mae cymunedau yn dod at ei gilydd	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu – a chroestoriad y rhain.	1.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n dod â phobl o bob cefndir at ei gilydd
		1.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'w cymunedau
		1.3 Mae pobl yn teimlo ymdeimlad o ddiogelwch, perthyn ac ymddiriedaeth mewn pobl eraill yn eu hardal leol
		1.4 Mae gan bobl berthnasoedd a chysylltiadau cadarnhaol
Mae cymunedau yn helpu plant a phobl ifanc i ffynnu	**Ar gyfer babanod, plant, pobl ifanc a'u teuluoedd, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.**	2.1 Mae babanod a phlant o bob cefndir (a'u teuluoedd) yn cael y cymorth cymunedol sydd ei angen arnynt i gael dechrau da mewn bywyd
		2.2 Mae plant a phobl ifanc yn cael datblygiad sgiliau cymdeithasol ac emosiynol cadarnhaol
		2.3 Mae gan blant a phobl ifanc oedolion dibynadwy yn eu cymuned am gefnogaeth a chyngor
		2.4 Mae cymunedau'n cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu potensial a ffynnu i fod yn oedolion
Mae cymunedau yn iachach	**I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.**	3.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n cefnogi iechyd a lles
		3.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i wasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles yn eu cymunedau
		3.3 Mae iechyd a lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei gefnogi gan eu cymunedau
		3.4 Mae cymunedau yn cyfrannu at lai o anghydraddoldebau iechyd
Mae cymunedau yn amgylcheddol gynaliadwy	**I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sydd mewn perygl o gael effeithiau amgylcheddol negyddol, a/neu wedi'u hymgysylltu lleiaf mewn gweithredu amgylcheddol.**	4.1 Mae sefydliadau cymunedol yn cael effaith gadarnhaol ar yr amgylchedd (mewn perthynas â natur, llygredd a/neu'r hinsawdd)
		4.2 Mae pobl wedi eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i effaith amgylcheddol eu cymunedau
		4.3 Mae cymunedau yn paratoi ac yn addasu i newidiadau yn yr hinsawdd
		4.4 Mae gan bobl fynediad i lefydd naturiol o ansawdd yn eu cymunedau, gan alluogi cysylltiad rheolaidd â natur

Nod	I bwy?	Canlyniadau cyffredinol
Mae cymunedau yn dod at ei gilydd	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu – a chroestoriad y rhain.	1.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n dod â phobl o bob cefndir at ei gilydd
		1.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'w cymunedau
		1.3 Mae pobl yn teimlo ymdeimlad o ddiogelwch, perthyn ac ymddiriedaeth mewn pobl eraill yn eu hardal leol
		1.4 Mae gan bobl berthnasoedd a chysylltiadau cadarnhaol
Mae cymunedau yn helpu plant a phobl ifanc i ffynnu	Ar gyfer babanod, plant, pobl ifanc a'u teuluoedd, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.	2.1 Mae babanod a phlant o bob cefndir (a'u teuluoedd) yn cael y cymorth cymunedol sydd ei angen arnynt i gael dechrau da mewn bywyd
		2.2 Mae plant a phobl ifanc yn cael datblygiad sgiliau cymdeithasol ac emosiynol cadarnhaol
		2.3 Mae gan blant a phobl ifanc oedolion dibynadwy yn eu cymuned am gefnogaeth a chyngor
		2.4 Mae cymunedau'n cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu potensial a ffynnu i fod yn oedolion
Mae cymunedau yn iachach	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.	3.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n cefnogi iechyd a lles
		3.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i wasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles yn eu cymunedau
		3.3 Mae iechyd a lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei gefnogi gan eu cymunedau
		3.4 Mae cymunedau yn cyfrannu at lai o anghydraddoldebau iechyd
Mae cymunedau yn amgylcheddol gynaliadwy	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sydd mewn perygl o gael effeithiau amgylcheddol negyddol, a/neu wedi'u hymgysylltu lleiaf mewn gweithredu amgylcheddol.	4.1 Mae sefydliadau cymunedol yn cael effaith gadarnhaol ar yr amgylchedd (mewn perthynas â natur, llygredd a/neu'r hinsawdd)
		4.2 Mae pobl wedi eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i effaith amgylcheddol eu cymunedau
		4.3 Mae cymunedau yn paratoi ac yn addasu i newidiadau yn yr hinsawdd
		4.4 Mae gan bobl fynediad i lefydd naturiol o ansawdd yn eu cymunedau, gan alluogi cysylltiad rheolaidd â natur

Nod	I bwy?	Canlyniadau cyffredinol
Mae cymunedau yn dod at ei gilydd	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu – a chroestoriad y rhain.	1.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n dod â phobl o bob cefndir at ei gilydd
		1.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'w cymunedau
		1.3 Mae pobl yn teimlo ymdeimlad o ddiogelwch, perthyn ac ymddiriedaeth mewn pobl eraill yn eu hardal leol
		1.4 Mae gan bobl berthnasoedd a chysylltiadau cadarnhaol
Mae cymunedau yn helpu plant a phobl ifanc i ffynnu	**Ar gyfer babanod, plant, pobl ifanc a'u teuluoedd, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.**	2.1 Mae babanod a phlant o bob cefndir (a'u teuluoedd) yn cael y cymorth cymunedol sydd ei angen arnynt i gael dechrau da mewn bywyd
		2.2 Mae plant a phobl ifanc yn cael datblygiad sgiliau cymdeithasol ac emosiynol cadarnhaol
		2.3 Mae gan blant a phobl ifanc oedolion dibynadwy yn eu cymuned am gefnogaeth a chyngor
		2.4 Mae cymunedau'n cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu potensial a ffynnu i fod yn oedolion
Mae cymunedau yn iachach	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.	3.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n cefnogi iechyd a lles
		3.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i wasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles yn eu cymunedau
		3.3 Mae iechyd a lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei gefnogi gan eu cymunedau
		3.4 Mae cymunedau yn cyfrannu at lai o anghydraddoldebau iechyd
Mae cymunedau yn amgylcheddol gynaliadwy	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sydd mewn perygl o gael effeithiau amgylcheddol negyddol, a/neu wedi'u hymgysylltu lleiaf mewn gweithredu amgylcheddol.	4.1 Mae sefydliadau cymunedol yn cael effaith gadarnhaol ar yr amgylchedd (mewn perthynas â natur, llygredd a/neu'r hinsawdd)
		4.2 Mae pobl wedi eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i effaith amgylcheddol eu cymunedau
		4.3 Mae cymunedau yn paratoi ac yn addasu i newidiadau yn yr hinsawdd
		4.4 Mae gan bobl fynediad i lefydd naturiol o ansawdd yn eu cymunedau, gan alluogi cysylltiad rheolaidd â natur

Nod	I bwy?	Canlyniadau cyffredinol
Mae cymunedau yn dod at ei gilydd	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu – a chroestoriad y rhain.	1.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n dod â phobl o bob cefndir at ei gilydd
		1.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'w cymunedau
		1.3 Mae pobl yn teimlo ymdeimlad o ddiogelwch, perthyn ac ymddiriedaeth mewn pobl eraill yn eu hardal leol
		1.4 Mae gan bobl berthnasoedd a chysylltiadau cadarnhaol
Mae cymunedau yn helpu plant a phobl ifanc i ffynnu	Ar gyfer babanod, plant, pobl ifanc a'u teuluoedd, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.	2.1 Mae babanod a phlant o bob cefndir (a'u teuluoedd) yn cael y cymorth cymunedol sydd ei angen arnynt i gael dechrau da mewn bywyd
		2.2 Mae plant a phobl ifanc yn cael datblygiad sgiliau cymdeithasol ac emosiynol cadarnhaol
		2.3 Mae gan blant a phobl ifanc oedolion dibynadwy yn eu cymuned am gefnogaeth a chyngor
		2.4 Mae cymunedau'n cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu potensial a ffynnu i fod yn oedolion
Mae cymunedau yn iachach	**I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sy'n profi tlodi, anfantais a gwahaniaethu - a chroestoriad y rhain.**	3.1 Mae gan gymunedau lefydd a gweithgareddau cynhwysol (ffisegol a rhithiol), sy'n cefnogi iechyd a lles
		3.2 Mae pobl yn cael eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i wasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles yn eu cymunedau
		3.3 Mae iechyd a lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei gefnogi gan eu cymunedau
		3.4 Mae cymunedau yn cyfrannu at lai o anghydraddoldebau iechyd
Mae cymunedau yn amgylcheddol gynaliadwy	I bawb, gan ganolbwyntio fwyaf ar y rhai sydd mewn perygl o gael effeithiau amgylcheddol negyddol, a/neu wedi'u hymgysylltu lleiaf mewn gweithredu amgylcheddol.	4.1 Mae sefydliadau cymunedol yn cael effaith gadarnhaol ar yr amgylchedd (mewn perthynas â natur, llygredd a/neu'r hinsawdd)
		4.2 Mae pobl wedi eu grymuso ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i effaith amgylcheddol eu cymunedau
		4.3 Mae cymunedau yn paratoi ac yn addasu i newidiadau yn yr hinsawdd
		4.4 Mae gan bobl fynediad i lefydd naturiol o ansawdd yn eu cymunedau, gan alluogi cysylltiad rheolaidd â natur

Term	Diffiniadau
Gweithgareddau	Digwyddiadau, grwpiau, gwasanaethau a chymorth untro neu reolaidd mewn cymunedau, naill ai wyneb yn wyneb neu’n rithiol/digidol.
Sefydliadau cymunedol	Sefydliadau neu grwpiau sy’n helpu’r gymuned. Yn cynnwys grwpiau sy’n cael eu rheoleiddio’n swyddogol (elusennau, CICs, ayb.) a’r rhai nad ydynt.
Grymuso	Pobl sydd â’r pŵer, y wybodaeth, yr hyder a’r gallu i wella pethau yn eu cymuned. Mae pobl yn dechrau o wahanol bwyntiau: efallai y bydd angen mwy o gefnogaeth ar rai.
Teuluoedd	Pobl sy’n gofalu am blant a phobl ifanc, gan gynnwys teuluoedd mabwysiadol a maeth, a gallai’r teulu estynedig chwarae rôl ofalu. Yn cynnwys rhieni beichiog trwy feichiogrwydd, mabwysiadu neu fam fenthyg.
Cynhwysol (llefydd neu weithgareddau)	Mynd i’r afael ag unrhyw rwystrau (corfforol, ymarferol, meddyliol neu emosiynol) fel nad oes neb wedi’i eithrio. Efallai y bydd angen allgymorth gweithredol i fod yn gynhwysol.
Mannau naturiol	Mannau awyr agored lle mae gwair, coed a phlanhigion eraill yn tyfu, neu ddŵr/glannau’r dŵr. Mae hyn yn cynnwys mannau o waith dyn a gwyllt/heb eu rheoli, e.e. parciau, gerddi cyhoeddus, mynwentydd, meysydd chwarae, rhandiroedd, ffermydd, perllannau cymunedol, gwarchodfeydd natur, llwybrau troed / cerdded, coedwigoedd, afonydd, gwlyptiroedd, a glan y môr.
Byd natur	Amrywiaeth bywyd ar y Ddaear, gan gynnwys pob rhywogaeth o anifeiliaid a phlanhigion (gan ddefnyddio diffiniad DEFRA o fioamrywiaeth).
Iechyd a lles corfforol a meddyliol	Bod yn iach yn gorfforol ac yn feddyliol - gan gynnwys byw’n dda gyda chyflwr sydd wedi cael diagnosis. Mae lles yn cynnwys boddhad â bywyd, teimlo’n werth chweil, cael profiadau emosiynol cadarnhaol o ddydd i ddydd a llai o bryder. Mae iechyd a lles corfforol a meddyliol yn cael eu cyfuno mewn un canlyniad, gan eu bod yn gorgyffwrdd ac yn rhyngweithio â’i gilydd.
Llefydd	Llefydd neu leoliadau lle gall pobl wneud pethau neu gwrdd ag eraill, naill ai wyneb yn wyneb neu mewn mannau rhithiol/digidol. Yn cynnwys ffyrdd o gael mynediad i lefydd (e.e. trafnidiaeth, cymdogaethau y gellir eu cerdded).
Perthnasoedd a chysylltiadau	Cysylltiadau rhwng dau neu fwy o bobl. Mae’n cynnwys perthnasoedd agos, parhaus, e.e. gyda ffrindiau, teulu neu bartner a pherthnasau ysgafnach neu fyrrach, e.e. gyda chymdogion neu gydnabod yn eich ardal leol.
Gwasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles	Gwasanaethau sy’n hyrwyddo, adfer neu gynnal iechyd corfforol a meddyliol da. Mae hyn yn cynnwys atal/lleihau problemau iechyd a lles, yn ogystal â chanolbwyntio’n uniongyrchol ar wella iechyd a lles lle mae materion wedi codi.
Sgiliau cymdeithasol ac emosiynol	Sgiliau bywyd i reoli eich emosiynau, bod ag empathi tuag at eraill, meithrin perthnasoedd, datrys problemau, a gwneud penderfyniadau cyfrifol.
Oedolyn dibynadwy	Person diogel a ddewisir gan y person ifanc, sy’n gwrando heb farn na disgwyliad i gefnogi positifrwydd ym mywyd person ifanc. Gallant weithio i sefydliad a ariennir neu wirfoddoli ynddo neu fod yn y gymuned ehangach.